

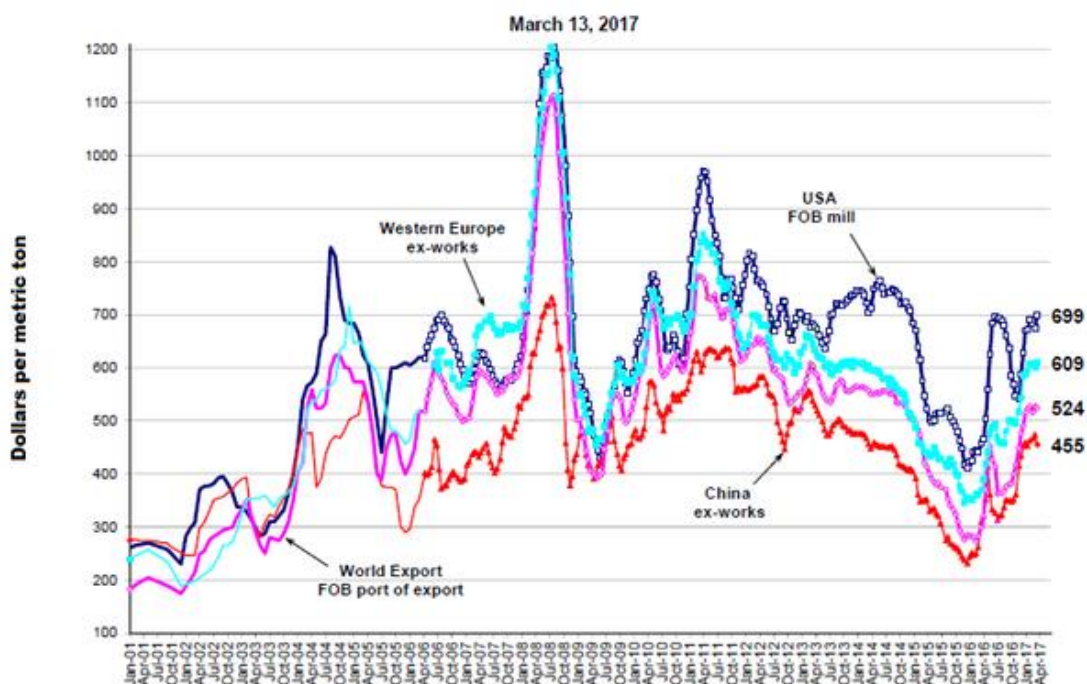
Výňatek z „Vánočního dopisu 2017“ předsedy VDKF Ing. Liszia

Světové hospodářství se v roce 2017 prezentuje turbulentně v nezmenšené míře. USA profitují ze své levné energie, země na jihu EU se pomalu zotavují a Čína nadále expanduje. Německé hospodářství, díky skvělému exportu, prosperuje jako už dlouho ne, nezaměstnanost stále klesá a volání po odborné pracovní síle získává na úřadech, řemeslech a průmyslu je měsíc co měsíc na síle.

Automobilový průmysl vykazuje přes všechny skandály dobré výsledky, i když OPEL se stal od 01.08.2017 součástí francouzské skupiny PSA, ale, kterýpak model automobilu se v dnešní době ještě kompletně vyrábí jen v jedné zemi.

Německé ocelářství bylo také v roce 2017 pod značným tlakem. Sice dumpingové importy z Asie mohly být omezeny na základě sankcí EU, ale německá ocel byla na začátku roku silně vystavena cenovému tlaku. Teprve v polovině roku došlo k cenovému oživení, čímž se alespoň u plochých výrobků vylepšily hospodářské výsledky. Naproti tomu situace u hrubých plechů je nadále vysoce napjatá, což se dotýká především kolegů ze Sárska. Následující grafika ukazuje průběh cenové hladiny u svitků v různých částech světa.

Hot Roll Coil Prices in Different Regions

Market Realist

Source: SteelBenchmarker

Je zřejmé, že dobře si stojí ceny oceli v USA, což zabolí, když si pomyslíme, že thyssenkrupp ještě před krátkým časem vlastnil nejmodernější ocelárnu v Severní Americe; ArcelorMittal a JFR mají v každém případě mnoho radosti z výhodně nabytého závodu v blízkosti výrobních závodů Mercedesu a BMW v Alabamě.

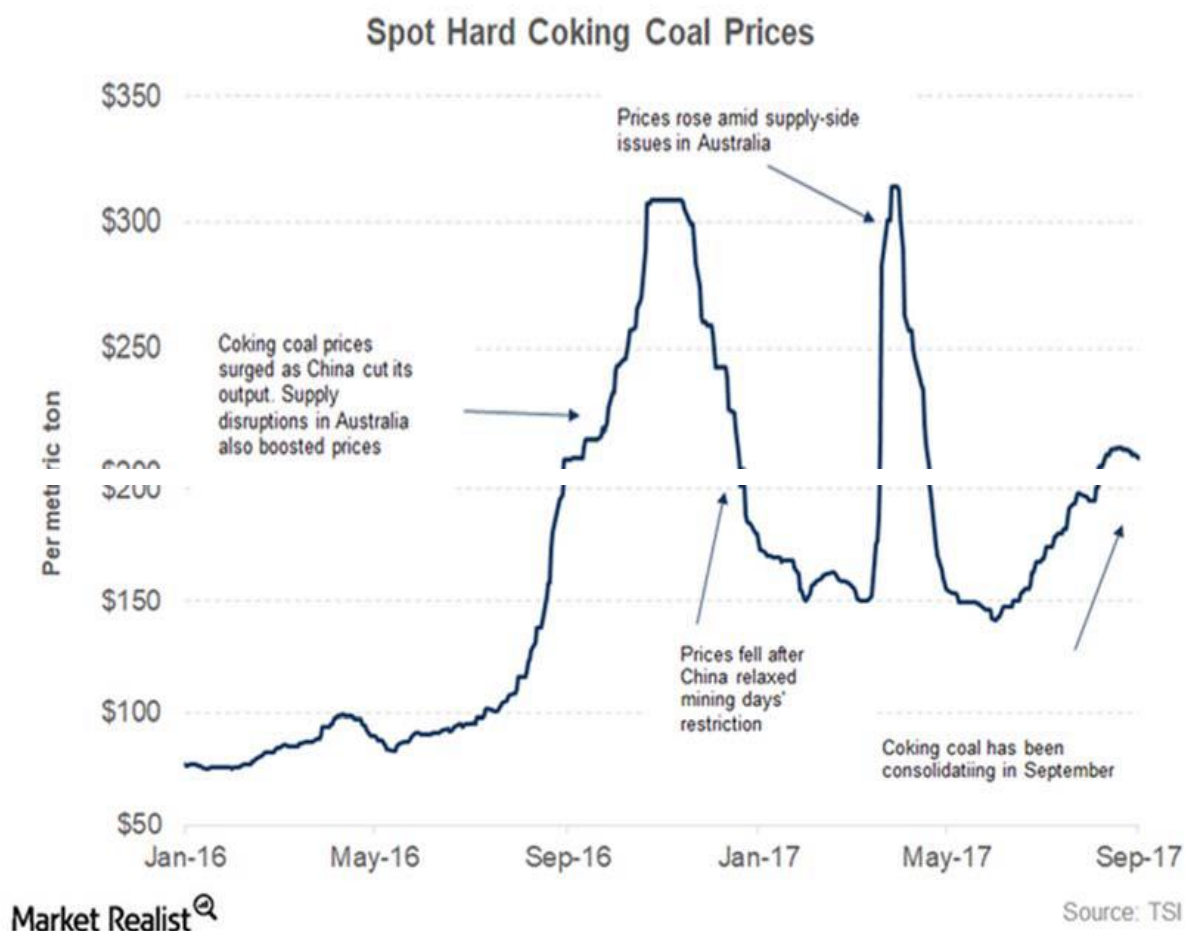
V této souvislosti je dobré si připomenout, že i brazilský závod thyssenkrupp CSA převzal od 01.10.2017 s konečnou platností argentinský ocelářský koncern Ternium. Proslýchá se, že

Ternium tam plánuje investici tratě na hrubé plechy, čímž by mohl vstoupit do lukrativního brazilského potrubářského byznysu.

Sektor surovin se v tomto roce projevoval neméně turbulentně. Ještě začátkem roku jsme věřili, že po zrušení omezení těžby uhlí v Číně se ceny koksovatelného uhlí ustálí na 150 \$/t, pak na nás dopadl cenový vzestup z Austrálie. Cyklon Debbie se prohnal přes Queensland a zaplavil zemi. Pro nás důležité povrchové doly byly tentokrát sice relativně dobře připraveny, ale železniční cesta do přístavu byla mnohokrát zaplavena a musela být téměř šest týdnů opravována.

Počáteční nejistota ohledně délky opravy vyhnala cenové spekulace opět do výšky, takže znovu byly indikovány až na 300 \$/t. Kdo v té době neměl žádné zásoby, měl závažný problém. To se dotklo nejvíce Indů, kteří operují s malými zásobami importovaného uhlí. Snad si ještě pamatujete na můj poslední Vánoční dopis, ve kterém jsem se obával podobných událostí kvůli tehdy aktuálním klimatickým jevům El Nino a La Nina.

Aktuálně jsou ceny znovu na vzestupu, Číňané se zaměřili na své zimní zásoby a zdá se, že v pozadí probíhají určité spekulativní akce. Tvorba ceny u koksovatelného uhlí probíhá v současnosti jen stěží ještě podle standardů Benchmark, nýbrž mnohdy na základě indexů. Autoři indexů telefonují na uhelné doly a dotazují se na poslední prodeje. Na základě této sporné informační základny se tvoří aktuální cenový index. Když kupující své uhlí dále prodává a tento prodej hlásí, vzniká i další utváření cenového indexu a tím i možnost, hnát ceny spekulativně nahoru.

Reálně pochopitelné je naproti tomu zaměření na kvalitativně velmi hodnotné koksovatelné uhlí z USA (HV-A) s vysokým obsahem prchavé hořlaviny. Tato uhlí v kvalitě někdejšího „Lohberg-Kohle“ se stala v USA nedostatkovými, protože ještě všechny doly nejsou, po směřování do insolvenční fáze (75 \$/t, 2015/16), v plném provozu a jejich odbyt slouží prioritně k zásobování vnitřního trhu USA. Cenové nůžky u HV-B s prchavou hořlavinou hodně přes 34% se proto otevírají z 3 \$/t až na 30 \$/t.

Další zajímavá změna uvnitř Asie, která tak úplně až k nám nepronikla. Čína odebírala do začátku roku 2017 každoročně ze Severní Koreje až 22 mil. t antracitu, oficiálně to bylo deklarováno jako akt humanitární pomoci k podpoře obyvatelstva v týrané sousední zemi. Po importu 2,3 mil. t zastavila v únoru Čína tyto dodávky, pravděpodobně aby malého vyšinutého muže v Severní Koreji přivedla k rozumu. Tyto dodávky antracitu jsou, vedle jiných z vlastních šachet, pevnou součástí koksovacích vsázek, neboť v Číně se chudé vsázky obohacují s ekonomicky výhodně antracitem. Snížené importy mají zajisté vliv na jiné importní počínání Číňanů, jejichž ocelářský a koksárenský průmysl opět nabral správný kurs; infrastrukturní programy ve velkých městech.

Vůbec může být zajímavé, jak se Čína v roce 2018 a v budoucnosti zachová. Znovuzvolení Si Ťin-pchinga jako nejmocnějšího presidenta po Maovi s jím navrženým ústředním výborem komunistické strany, zanechá na této zemi novou stopu. Ocelářský a koksárenský průmysl se mají modernizovat a ekologizovat, staré závody budou odstaveny. Tyto představy nejsou opravdu nic nového, ale jeho rigorózní antikorupční kurs v nedaleké minulosti otevírá provinciím asi jen malé možnosti, aby - proti zadání z Pekingu - nechaly zastaralé místní průmyslové závody dále vyrábět. Po té by časy neomezených a levných dodávek koksu z Číny měly pozvolna končit.

Ocelářský průmysl v Evropě se se nadále vyznačuje strukturálními nadkapacitami a importním tlakem ze zámoří. Bývalý závod RIVA v Tarantu byl v rámci dražby definitivně prodán ArcelorMittalu, přičemž prodej je spojen podmínkami ohledně ochrany prostředí.

Thyssenkrupp panuje od určité doby v tisku. Po podpisu Memoranda o porozumění mezi thyssenkrupp a Tata Steel budou v rámci Due Dilligence prozkoumány šance a rizika rovnoprávné fúze. Podle harmonogramu má na jaře 2018 následovat Closing, aby po uzavření všech problémů došlo do konce roku 2018 k signování – velmi náročný časový plán, který si vyžádá vysoké vytížení mnoha pracovníků v thyssenkrupp.

Pokud se fúze uskuteční, tak by v novém koncernu bylo vyráběno surové železo v Port Talbot, Ijmundenu, Duisburgu-sever a částečně v Huckingemu. Je jasné, že v daném čase budou tyto podniky podrobeny intenzivnímu posouzení a z něho poté vyvozeny důsledky. Vyčlenění oceli z koncernu thyssekrupp je zástupci zaměstnanců přirozeně sledováno s nedůvěrou a obsáhle komentováno v médiích. Zbývá jen napjatě sledovat, jaký průběh bude tento proces mít a jak bude na rozhodujících zasedáních dozorčí rady schvalován.

I huť Krupp Mannesmann se v tomto roce dostala na titulky. Podílníci snížili pro rok 2018 produkci o 1 mil. t a HKM byla vyzvána, aby tomu maximálně přizpůsobila variabilní náklady. Kolegové budou proto do nového roku startovat se zkrácenou pracovní dobou, ale mohou tak udržet pracovní místa a know-how.

Koksaři musí mít v patrnosti, vedle svých surovin, stále i mezinárodní ceny svých produktů, a to zejména, když v globálním měřítku vykazuje báňský a hutní průmysl nadprodukcii.

Vysokopecní koks z Číny se momentálně expeduje v Rotterdamu za cca 350 US\$/t, přičemž ceny jsou relativně pohyblivé. Kvalitativní riziko čínských dodávek se do těchto cen přirozeně nedá žádným způsobem zakalkulovat, ale opakovaně tím trpí vysoké pece – i v Německu. Německu je proto nadále doporučováno, udržet si vlastní výrobu koksu.

Světová konference o klimatu v Bonnu požaduje znovu rychlý a trvalý ústup od uhlí, zvláště hnědého. My, zpracovatelské závody černého uhlí z celého světa, dostali jsme se společně s vysokopecáři stále více role „old-fashion-industry“, průmyslu, který už nikdo nechce a by neměl mít žádnou budoucnost. Znamená to pro nás, aktivně se bránit a usměrňovat vývoj, úkol, který stojí před odbornými společnostmi hutními a potažmo i koksárenskými.

Jaká je v současnosti situace na německých koksovnách?

Kolegové na AM Bottrop GmbH (koksovna Prosper) produkují toho času s 93 % vytížením. Před časem zprovoznili hořák na přebytečný koksový plyn podle vzoru „Zollverein“. Podle informací je užívání dálkového potrubí Uniper o tři roky prodlouženo, takže kolegům z Prosperu zůstává něco více času najít alternativní využití vyčištěného koksárenského plynu.

Koksovna Schwelgern byla z počátku roku 2017 opět provozována na plný výkon, po té, co v zimě 2016/17 byla produkce o něco snížena vzhledem k nízké hladině Rýna. Rok 2017 se vyznačoval větším počtem technických poruch, jejichž příčinou je přibývajícím věkem zařízení koksovny, která bude 13.03.2018 již 15 let v provozu. Nejčastějšími poruchami byly v roce 2017 opakující se poškození gumových pásů cizími tělesy, které rozpáraly pás i v podélném směru.

Zvláštní průběh měla nás oprava našeho nejdelšího dopravníku koksu. Během výměny pásu jsme využili přesýpací stanici na našem poloostrově, kde jsme koks, dopravovaný z rampy přímo nakládali do vagónů. Ty musely být odtahovány na výklopník uhlí. Příliš horlivému řidiči posunovací lokomotivy se povedlo dva plně naložené vagóny vykolejit přímo nad hloubkovým zásobníkem, čímž zastavil celou výrobu koksu.

Všelikými improvizacemi se podařilo udržet alespoň minimální produkci, takže jsme přežili dobu do ukončení opravy pásu. Vyprošťování obou vagónů se stalo pěknou podívanou, protože musela být otevřena střecha haly a demontovány části konstrukce. Teprve potom se mohlo začít, s pomocí dvou těžkých autojeřábů, s vlastním vyprošťováním.

Útvar Koksárenské techniky thyssenkrupp již dohotovil své technické vybavení a dosáhl i požadovaného počtu personálu, takže se konečně může koksovat ve dvou směnách. Zvláště našemu malému výzkumnému týmu je třeba poděkovat, že jsme během cyklonu Debbie a explodujících cen koksárenského uhlí mohli z existujících zásob v Rotterdamu namíchat „směsi z říše fantazie“ a ty testovat. S těmito kreativními směsmi jsme mohli nejen snížit nákupy drahého australského uhlí, ale i udržet konstantní kvalitu vysokopecního koksu.

Kolegové na koksovně HKM mají za sebou velmi náročný rok. Mnoho malých investičních nedodělků muselo být odstraněno a optimalizace a přizpůsobení obsluhovacích strojů na výkon 160 komor/den je zdlouhavá akce, která vyžaduje dlouhý dech a dobré nervy, ale obojí na HKM existuje. Momentálně na HKM přikročili k docela zvláštnímu projektu. Jelikož při rozšiřování koksovny nedošlo, k vůli omezenému rozpočtu, ke zdvojení kapacity benzolky, vzal to v tomto roce závod na sebe a aniž by byl vytvořen útvar investic, realizoval rozšíření stávajícího zařízení k získávání benzolu.

Aktuální snížení produkce pro rok 2018 o 1 mil. t a tomu odpovídající přizpůsobení počtu obsluh neproběhlo na koksovně bez následků. Není jednoduché, udržet plně produkci koksu a přitom současně redukovat týdenní pracovní dobu. Takové programy jsou někdy náročnější, než udržení produkce se špatně koncipovanou uhelnou službou.

O Salzgitteru toho letos nabylo moc slyšet. Ploché ocelové výrobky prožily v letošním roce mimořádně úspěšný rok, ale nadílka investičních prostředků pro koksovnu se nekonala. Ale naši kolegové si tam zvykli pracovat pod tlakem na úspory s minimálním počtem personálu a tak bych se nedivil, že i v roce 2017 denně vytlačovali 163 komor v cyklu 5/2.

Pěchující kolegy na Sáře (Dillingen) hodně otřásl, že situace s výnosy na trhu s hrubými plechy je nadále vysloveně napjatá. Cenové excesy na trhu s uhlím a strategicky nedobrá logistika surovin zvyšují následně tlak na koksovnu. Když tomu předchází další kolo úspor, tak se může někdy i velká radost z práce ztratit.

Heat-Recovery koksovnu CSA v Brazílii vlastní od 01.10.2017 argentinský koncern Ternium, který mimo jiné provozuje i ocelárnu Sidera v Argentině. Koksovna překročila ke dni prodeje požadovanou roční produkci 1,66 mil. t o 20 kt, to je pěkný závěrečný úspěch. Přirozeně to není původně plánovaných 1,9 popř. 2,0 mil.t/rok, ale stabilních 1,7 mil. t/rok je v každém případě lepší, než krátkodobý rekord, který později vede k chaosu.

/Překlad: AM/